

Hållbarhetsrapport 2021

VD har ordet: Vi växlar upp!

Förlagsgruppen har under alltid värnat om både miljö, läsning och yttrandefrihetsfrågor men har under de senare åren intensifierat sitt klimatarbete. Vi har tydligare mål och uppföljning och gör varje år förbättringar i vår klimatberäkning. Det gör att vi kan ställa högre krav på våra leverantörer och återförsäljare.

Men hållbarhetsarbetet handlar inte bara om klimatet, som förlag behöver vi även ta ansvar för sociala hållbarhetsfrågor. Vi har genomfört många projekt under året, några av dessa projekt beskriver vi i den här hållbarhetsrapporten. Även våra författare, läsare och medarbetare förväntar sig att vi tar ansvar för frågor som demokratins fortlevnad och att unga och vuxna lockas att läsa böcker. Läsning och litteratur är avgörande för ett öppet, demokratiskt samhälle. Och det kan ett förlag som vi medverka till i hög grad. Vår utmaning är att göra stor påverkan med minsta möjliga klimatavtryck.

Det arbetet presenterar vi i den här hållbarhetsrapporten.

Eva Gedin

vd, NorstedtsFörlagsgrupp

Året som gått i sex punkter

Här är sex saker som vi förändrade i vårt hållbarhetsarbete under 2021.

VI VALDE PAPPER MED LÄGRE KLIMATAVTRYCK.

Vi fick även mer specifik data från tryckerierna vi arbetar med och tryckerierna förbättrade sina val av energikällor under 2021.

VI ANSLÖT OSS TILL SCIENCE BASED TARGET INITIATIVE (SBTI)

SBTi är ett mål i linje med Parisavtalet, som syftar till att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 °C. Norstedts Förlagsgrupp har inventerat utsläppen i hela vår värdekedja och har tagit fram en handlingsplan för att minska våra utsläpp.

VI TRYCKTE ALLT FÄRRE BÖCKER I KINA.

De böcker vi fortsatt trycker i Kina är köpta samproduktioner med andra internationella förlag där vi inte har möjlighet att själva välja tryckeri. De kinesiska tryckerierna har också minskat sitt användande av fossila

bränslen.VI MINSKADE ANTALET AFFÄRSRESOR MED FLYG.

Ett skäl var förstas att 2021 var ett pandemiår med färre affärsresor, men vi har också under de senaste åren ökat antalet affärsresor med tåg och minskat flygandet.

VI SKAPADE DEN STORA LÄSUTMANINGEN

Under hösten 2021 drog vi igång Den stora läsutmaningen som ökade läsningen med 70% bland de fjärdeklassare som deltog. Var tredje fjärdeklass i Sverige anmälde sig och 26 868 elever gick i mål.

VI FORTSATTE STÖTTA PEN

Vi fortsatte stötta både svenska och internationella PEN under året med ekonomiska bidrag, även till Prix Voltaire. I april gav vi ut PEN:s bok om hatspråk. Antologin "Du blir vad du säger" . Överskottet skänktes till PEN Sverige.

Intressentdialog

Under våren 2022 genomförde vi på Norstedts Förlagsgrupp tillsammans med Storytel en intressentdialog för att bättre ge dem möjlighet att påverka våra hållbarhetsstrategier och mål.

Genom workshops identifierade vi våra huvudsakliga intressenter: författare, medarbetare, läsare, leverantörer och ägare, där författare, läsare och medarbetare är de viktigaste. Vi genomförde både enkäter och intervjuer med dessa grupper för att se vilka hållbarhetsfrågor som påverkar deras bedömningar och beslut. Utfallet utgör

grunden till en väsentlighetsanalys som vi kommer presentera under hösten 2022.

Vår hållbarhetsredovisning ska sedan återkopplas till de dialoger som våra intressenter lyft fram på hållbarhetsområden. I översikten syns vilka frågor som respektive grupp bedömde som mest relevanta.

INTRESSENTÖVERSIKT

INTRESSENT	KANAL FÖR DIALOG	VIKTIGA FRÅGOR SOM LYFTS
Läsare	Hållbarhetsenkät	<ul style="list-style-type: none">• Klimatpåverkan• Yttrandefrihet• Jämställdhet
Författare	Hållbarhetsenkät	<ul style="list-style-type: none">• Klimatpåverkan• Ekonomisk ersättning• Yttrandefrihet
Medarbetare	Hållbarhetsenkät	<ul style="list-style-type: none">• Klimatpåverkan• Yttrandefrihet• Mental hälsa
Återförsäljare	Djupintervjuer	<ul style="list-style-type: none">• Klimatpåverkan• Yttrandefrihet
Investerare och ägare	Djupintervjuer	<ul style="list-style-type: none">• Klimatpåverkan• Ekonomisk och affärsmässig hållbarhet
Förlag och konkurrenter	Djupintervjuer	<ul style="list-style-type: none">• Ekonomisk ersättning• Yttrandefrihet• Klimatpåverkan
Ledningsgrupp Storytel och Storytel Books	Djupintervjuer	<ul style="list-style-type: none">• Klimatpåverkan• Jämställdhet, mångfald och representation

Fokusområde: Klimatpåverkan

Ett bokförlag har inverkan på miljön bland annat genom mängden tryckta och digitala böcker samt andra produkter, men också genom det arbete som utförs av personalen i vårt förlagshus på Riddarholmen i Stockholm.

Förlagsgruppen arbetar kontinuerligt för att minska klimatavtryck i form av koldioxidutsläpp per anställd som uppkommer genom arbetet i förlagshuset på Riddarholmen. Allt material på kontoret sopsorteras för återvinning via underleverantörerna Returab. Förlagsgruppens historiska kontorsbyggnad från 1882 är certifierad som en "Green Building", vilket innebär att byggnaden är moderniserad för att uppfylla dagens högt ställda miljökrav vid nybyggnationer, och 100 procent förnybar energi används för uppvärmning och elförbrukning i huset.

Vi reser också företrädesvis alltid tåg när det är möjligt i stället för flyg, när vi besöker

andra orter och länder än Stockholm, där kontoret är lokaliserat.

Inom leverantörs- och produktområdet prioriteras leverantörer som har en tydlig miljöpolicy och vi har en branschledande Code of Conduct för alla våra leverantörer i hela världen.

Under 2021 inledde vi ett gemensamt arbete tillsammans med andra förlag och återförsäljare som kallas Klimatinitiativet, för att öka kunskapen och ge ännu mer tyngd i klimatarbetet med branschens gemensamma leverantörer.

BOKENS KLIMATAVTRYCK

	SCOPE 1 OCH 2 (VERKSAMHET)	SCOPE 3 (TRYCKTA BÖCKER)	SCOPE 3 (LJUDBÖCKER)	TOTAL
2019	226	3471	31	3728
2020	279	3439	30	3748
2021	128	2215	37	2380

Utsläppen från våra tryckta böcker minskade med hjälp av nya pappersval under 2021, men även minskad energiförbrukning hos våra tryckerier. Dessutom slutade vi trycka våra egna böcker i Kina vilket minskade utsläppen av fossila bränslen. Vi förbättrade även våra mätmetoder och fick mer pålitliga data från våra tryckerier och underleverantörer, vilket ersatte tidigare för höga antaganden med mer korrekta data.

SÅ MYCKET SLÄPPER EN BOK UT

Koldioxidutsläpp från en ljudbok	Koldioxidutsläpp från en tryckt bok	Utsläpp per anställd
XXX	XXX	23,6 ton CO ₂ e

ANDRA KLIMATINITIATIV

Norstedts Förlagsgrupp strävar efter att utveckla tryckproduktionen med miljömärkningar som har högt ställda miljökrav. Som en del av miljöarbetet trycks nästan alla böcker inom förlagsgruppen på FSC-certifierat papper (Mixed Sources).

Vidare är också alla non-books-produkter inom företaget CE-certifierade (Conformité Européenne) enligt europeiska regleringar. En CE-märkt produkt innebär att produkten har genomgått föreskrivna kontrollprocesser för att uppnå grundläggande krav på exempelvis hälsa, säkerhet, funktion och miljö.

De böcker som inte säljs makuleras i samarbete med vår distributionspartner Speed Logistics, som i sin tur anlitar underleverantören Returpapperscentralen. De tar emot våra böcker och sorterar ut det

som inte är böcker. Exempelvis ligger böcker ibland i kartonger, kartongerna tar de hand om separat och återvinner som wellpapp. Böckerna hackas sedan sönder i småbitar och pressas ihop till balar som Returpapperscentralen kör till pappersbruk för återanvändning. Böcker med lägre återvinningskvalitet, exempelvis plastade eller tunnare böcker med mycket pärm och lite papper tas om hand i ett annat flöde för pappersmaterial.

Mer än 80 procent av allt förbrukat papper i Sverige återvinns, vilket ger stora miljövinster. Varje ton returpapper motsvarar 14 träd och kan återvinnas 6–7 gånger innan fibern är förbrukad. Återvunnet papper används främst vid tillverkning av wellpapp, förpackningskartong, tidningspapper och hygienpapper.

Fokusområde: Barns läsning

Att öka läsandet och läsförståelsen bland barn är en angelägen fråga där förlagsgruppen är mycket aktiv. Att öka läsförståelsen och språkutvecklingen bland barn och unga är, precis som när det gäller yttrandefrihet, inte bara en fråga för bokbranschens framtid, utan ger en god grund för varje individs rätt till en bra start i livet och är därmed en samhällsfråga av stor vikt.

Rabén & Sjögren deltar i olika läsfrämjande projekt och samarbetar återkommande med flera organisationer.

Förlagsgruppen gör en satsning för att inspirera lärare och förskolepersonal. Projektet heter Läslust och vi anordnar under vår- och höstterminerna flera digitala evenemang för bibliotekarier, lärare, förskolelärare och pedagoger.

Förlaget har också ett långsiktigt samarbete med Läsförfrämjningsinstitutet i Södertälje – en

verksamhet som vill ge barn, främst i mer utsatta områden, ordets makt samt en plats och en metod för att skapa möten kring barnlitteratur. Detta i huvudsak genom högläsning och interaktiv improvisationsteater samt genom att dela ut böcker för läsning i hemmet.

Förlagens mångfaldsgrupp arbetar för att öka interaktionen på flera plan, mellan författare, illustratörer, förmedlare och läsare som inte självklart hittar till våra förlag och vår barnlitteratur.

CASE: DEN STORA LÄSUTMANINGEN

Under 2021 drog Rabén & Sjögren igång ett projekt som har en bred målgrupp: alla Sveriges fjärdeklassare. Oavsett om de är läsvana eller inte.

– Vi vill både hjälpa lästragglarna och ge en rolig upplevelse till de som redan är sålda på att läsa, säger Jenny Edh Jensen.

Hon är kommunikationsansvarig på Rabén & Sjögren och hade länge gått och funderat på hur man skulle få till ett "stort, brett och härligt" läsprojekt för mellanstadiet. Lite som Vi i femman, fast för litteratur.

En dag fick Jennys dotter, som då gick i fjärde klass, en läsutmaning i skolan. Om klassen kunde läsa 150 böcker innan läsåret var slut lovade deras lärare att bada i Brunnsviken i Stockholm med kläderna på. Barnen började genast att läsa – drömmen att se läraren simma klädsim var större än motståndet mot att läsa.

– Jag insåg att där fanns en peppig metod som man kunde kopiera i större skala.

Andra stora barnboksförlag, samt Adlibris, hakade på och hösten 2021 gick den första omgången av Den stora läsutmaningen av stapeln. Att flera av barnboksvärldens giganter deltog i samma projekt var en av anledningarna till att författaren och programledaren Beppe Singer tackade ja direkt till att bli tävlingsledare.

– Det kändes som ett seriöst och superbra initiativ. Extra roligt är det när stora aktörer som vanligtvis är konkurrenter går ihop enbart med syftet att få barn att läsa mer, säger Beppe, som har en bakgrund som mattelärare och rektor.

Det är en nationell tävling för fjärdeklassare där klasser kan tävla mot varandra i att läsa så mycket som möjligt. Till sin hjälp får de ett tävlings-kit, digitala författarbesök – och olika idoler antar utmaningar på Youtube.

– Man vet att läsandet minskar i början av mellanstadiet, ofta konkurreras böckerna ut av mobilen. Om man då kan hitta ett sätt att peppa barn att läsa intensivt, få upp flytet, skapa nya vanor och träna upp sin läskondition är mycket vunnit, säger Jenny Edh Jensen.

Var tredje fjärdeklass i Sverige hade anmält sig och hela 26 868 elever gick i mål. Totalt lästes en halv miljon böcker!

– Så roligt! Då var det ändå ett pilotår – nu satsar vi ännu mera, säger Jenny Edh Jensen.

Inför kommande tävlingsomgång kommer det, efter elevernas önskemål, att bli ännu fler inspirationsklipp där populära författare högläser, boktipsar och berättar om att skriva. Reglerna vässas och lärarkittet kommer att fyllas på med mer material samt tips om att genomföra ett kort lästest, Legilexis 1-minuts-avkodningstest, så att lärare och elever kan jämföra resultaten före och efter tävlingsperioden.

– Redan nu vet vi att lärarna uppskattade att läsningen ökade med mer än 70 procent under Den stora läsutmaningen, men det vore givande att även mäta utvecklingen av läsförmågan på ett enkelt men tydligt sätt.

Text: Terri Eriksson Herrera

Fokusområde: Yttrandefrihet

Fundamentet för ett bokförlag är yttrandefrihet och att säkra och utveckla yttrandefriheten är grundläggande för hela bokbranschen. Om yttrandefriheten begränsas kommer det inte bara att påverka bokutgivningen, utan även samhällsklimatet på ett oåterkalleligt sätt.

Norstedts Förlagsgrupp stödjer flera organisationer som arbetar för yttrandefrihet, bland annat Svenska PEN, och förlagsgruppen är även medlem i PEN International Publishers Circle. PEN är en organisation som arbetar för yttrandefrihet och är en viktig röst för att skydda det fria ordet samt stödja förföljda och fängslade författare.

Norstedts Förlagsgrupp är även en del av svenska Grupp Krilon, som består av större förlag och organisationer som på olika sätt engagerar sig i yttrandefrihetsfrågor, och som valt att ge ett ytterligare stöd till Svenska PENs arbete för det fria ordet.

Vi har även en pågående utgivning av bland annat Stig Dagerman, Anne Frank, James Baldwin och Victor Klemperer.

Förlagsgruppen delar ut flera stipendier och priser till svenska författare, samt till internationella författare som arbetar mot extremism i olika former. Vi bidrar bland annat till Prix Voltaire, som är IPA:s (International Publishers Association) pris som går till en person/organisation som arbetar för rätten att sprida det fria ordet. Vi upplåter också våra lokaler på Riddarholmen till organisationer som arbetar för yttrandefrihet och ger dem en plats och arena i vårt förlagshus

Personal

Vårt arbete med hållbarhet omfattar också en sund arbetsmiljö, där vi verkar för en jämställd arbetsplats utan kränkande särbehandling eller trakasserier och där alla medarbetare har möjligheter att utvecklas.

Mångfald är självklart och ska vara ett naturligt inslag i vår verksamhet. Varje rekrytering ska betraktas som ett tillfälle att öka mångfalden inom Norstedts Förlagsgrupp. Alla kandidater, oavsett bakgrund, ålder, etnicitet, kön, sexuell läggning eller funktionshinder behandlas lika i våra rekryteringsprocesser.

Företaget tillämpar sedan många år kollektivavtal med KFO/Unionen. Samverkan sker med den lokala Unionenklubben och tillsammans med företagets arbetsmiljöombud bedriver vi ett

väl fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete. Tillsammans med arbetsmiljöombuden undersöker, åtgärdar och följer vi kontinuerligt upp risker i verksamheten. Vi har under 2020 inte haft några rapporterade tillbud.

Regelbundna medarbetarundersökningar genomförs också med hjälp av ett nytt digitalt verktyg, som möjliggör tätare uppföljning av resultaten och större flexibilitet kring att ställa frågor och följa upp samt att göra fördjupade undersökningar.

Som tjänstemannaföretag har vi låga risker relaterade till den fysiska arbetsmiljön. Gällande den psykosociala och organisatoriska arbetsmiljön har bolaget en låg sjukfrånvaro och bedriver ett aktivt arbete med att förebygga och tidigt fånga upp symptom på stressrelaterade sjukdomar. I de få fall som sjukskrivning relaterat till stress har förekommit har bolaget haft ett gott samarbete med rehabilitering och företagshälsovård och verkat för en lugn och trygg återgång i arbete.

Vi arbetar även aktivt med månatliga informationsmöten och en intern kommunikationskanal för löpande information om personalrelaterade frågor, förändringar och uppdateringar om verksamheten. På så sätt skapar vi tydlighet och transparens vilket minskar risken för stress relaterat till organisatorisk arbetsmiljö.

Norstedts Förlagsgrupp strävar efter att ha ett öppet företagsklimat med hög affärsetik.

Medarbetare, kunder och leverantörer är viktiga källor till insikt om eventuella förbättringsåtgärder. Den som misstänker att oegentligheter som strider mot Norstedts Förlagsgrupps värderingar, uppförandekod eller lag kan varna genom en oberoende visselblåsarfunktion för bolagets anställda.

JÄMSTÄLLDHET

Anställda kvinnor/män: 83 % / 17 %

Ledningsgrupp kvinnor/män: 57% / 43 %

Styrelse kvinnor/män: 87% / 13 %

ANDEL SJUKFRÅNVARO 2021: 3,3%

Affärsrelationer

Norstedts Förlagsgrupp ställer höga krav på att våra leverantörer ska agera korrekt och ansvarstagande. Vi vill på detta sätt också skapa ringar på vattnet och även påverka de leverantörer och producenter som vi inte har en direkt dialog med.

Förlagsgruppen har en Uppförandekod som omfattar samtliga leverantörer, deras underleverantörer samt övriga affärs- och samarbetspartners till hel- och delägda bolag inom Norstedts Förlagsgrupp. Uppförandekoden baseras på internationellt vedertagna initiativ och standarder, såsom FN:s Global Compact, FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, FN:s konventioner om barns rättigheter och avskaffande av all slags diskriminering mot kvinnor, OECD:s riktlinjer för multinationella företag samt ILO:s konventioner.

Leverantörer av såväl varor som tjänster till Norstedts Förlagsgrupp ska uppfylla kraven i Uppförandekoden samt vidta åtgärder för att säkerställa att deras underleverantörer uppfyller kraven i Uppförandekoden, som utgör minimivån för det ansvarstagande som ska ligga till grund för samarbetet. Där tydliggörs att det inte bara är Norstedts Förlagsgrupp, utan samtliga företag som förlagsgruppen anlitar eller samarbetar med, ska efterleva nationella lagar och arbeta mot alla former av korruption, inklusive utpressning, bedrägeri och mutor.

OM NORSTEDTS FÖRLAGSGRUPP

Vi är Sveriges ledande förlagshus med en bred och uppmärksam utgivning. Vi ger ut skönlitteratur, facklitteratur, barn och ungdomsböcker med både kvalitet och bredd. Förlagsgruppen består av Norstedts, Rabén & Sjögren, Brombergs, B. Wahlströms, Printz Publishing, Tiden samt Böckernas klubb och Barnens bokklubb .

Norstedts grundades 1823 och är Sveriges äldsta förlag. Norstedts ger ut både svensk och utländsk skönlitteratur, men även sakprosa,, biografier, historia, samt faktaböcker om mat, hälsa och trädgård. Förlaget har givit ut närmare 30 nobelpristagare.

Rabén & Sjögren grundades 1942 och ger ut svenska och utländska bilderböcker och textböcker för små och stora barn. Förlaget ger bland annat ut Astrid Lindgren, Alfons Åberg, Mamma Mu och Harry Potter.

B. Wahlströms Bokförlag grundades 1911 av Birger Wahlström och ger ut böcker för barn och unga. I begynnelsen utmärkte sig förlaget med att ge ut ungdomsserier för flickor och pojkar, med röda och gröna ryggar.

Printz Publishing startade 2010 och ger ut underhållning med bredd och kvalitet, framförallt svenska och utländska feelgood-romaner.

Tiden startades 2018 som ett digitalt imprint, och ger ut ljud- och e-bok främst inom underhållning och dokumentärer.

Massolit förlag grundades som Ica Bokförlag 1945 och ger ut svensk och utländsk skönlitteratur.

Brombergs bildades 1975 av Adam Bromberg och Dorotea Bromberg och ger ut skönlitteratur, främst översatt och många av förlagets författare fått Nobelpriset i litteratur.

Norstedts Förlagsgrupp ingår sedan 2016 i Storytelkoncernen. Storytel är Sveriges ledande abonnemangstjänst för ljudböcker och e-böcker.

Norstedts Förlagsgrupp har sina lokaler på Riddarholmen, Stockholm i en byggnad som uppfördes på 1880-talet.